

BĒRNI

ap pravietī(s)

Abdullāhs bin Abbas

Abdullāhs bin Abbas bin Abdul-Muttalibs bija pravieša Muhammada (s) brālēns. Abdullāha tēvs Al-Abbas rūpējās par Pravieti (s) pēc Abu Taliba nāves. Viņa māte Ummul-Fadl Lubaba bint Al-Harith bija otrā sieviete, kas pieņēma islāmu uzreiz pēc Pravieša (s) sievas Khadidžas. Par Abdullāhu mēdza teikt, ka viņš ir Al-Habr Val-Bahr (mācītais vīrs un (zināšanu) jūra), un viņš bija pazīstams kā Ibn Abbas.

Ibn Abbas bija tikai trīspadsmit gadus vecs, kad Pravietis (s) aizgāja aizsaulē. Kopš mazotnes, Ibn Abbas bija pazīstams ar savu mīlestību uz zināšanām un degsmi tās apgūt. Visu savu bērnību viņš pavadīja blakus Pravietim (s), sekojot itin visur viņa pēdās, mācoties no viņa visu, ko redzēja un dzirdēja, un uzdodot jautājumus par visu, kas viņam nebija skaidrs. Viņš bija kopā ar Pravieti (s) gan mājās, gan ceļojumos, gan masdžidā, gan arī musulmu pulcēšanās reizēs.

Ibn Abbasa atmiņā bija uzkrātas tik detalizēti sīkas zināšanas par Kurāna pantu atklāsmes apstākļiem, ka Umars mēdza teikt: „Šis zēns ir ļoti nobriedis: viņam ir zinātkāra mēle un saprotoša sirds.”

Esot vēl zēns, Ibn Abbas piedzīvoja ļoti lielu godu – viņš pats savām acīm redzēja eņģeli Džibrīlu (Gabrielu). Tajā reizē, viņš bija kopā ar savu tēvu un Pravieti (s). Viņš redzēja, kā Pdravietis (s) pagriezās sāņus no viņa tēva, lai privāti kaut ko pateiktu kādam citam. Vēlāk viņš uzzināja, ka viņa tēvs šo svešinieku nebija redzējis. Pravietis (s) apstiprināja, ka tas esot bijis pats Džibrīls.

Pravietis (s) mēdza aizrūgt Dievam par Ibn Abbasu, lai Viņš dod tam izpratni par reliģiju un Kurāna interpretāciju. Šodien mēs viņu atceramies kā izcilu islāma zinātnieku. Viņa zināšanas bija tik plašas, ka viņu mēdza saukt par Harb Al-Ummah (kopiesas zinošais vīrs).

Abdullāhs bin Amrs

Abdullāhs nāca no Mekā dzīvojošās ievērojamās Banu Sahl cilts, kuras rokās bija vara un ietekme un kuras ļaudis bija pazīstami ar izcilām rakstura iezīmēm. Viņa vectēvs Al-Ās bin Vail bija viens no nežēlīgākajiem islāma pretiniekiem. Viņa tēvs Amrs bin Al-Ās un māte Raitah bint Munabbi bin Al-Hadžadž As-Sahmi sākotnēji bija pret islāmu, bet vēlāk abi kļuva par ticīgajiem. Kad Abdullāham palika desmit gadi, viņš aizbēga no Mekas uz Medīnu, lai pieņemtu islāmu.

Jau bērnībā Abdullāhs bija ļoti inteliģents bērns, kurš izcēlās ar labu atmiņu. Tolaik, Mekā tikai aptuveni septiņpadsmit cilvēki prata lasīt un rakstīt. Pateicoties tēvam, kurš bija novērojis dēla spējas, Abdullāham bija iespēja iemācīties lasīt un rakstīt no jūdiem un kristiešiem, kuri pastāvīgi apciemoja viņa vectēva māju. Jau pavisam drīz Abdullāhs sāka uzkrāt zināšanas un lasīt arābu valodā itin visu, kas vien nonāca viņa rokās. Viņa alkas pēc zināšanām kļuva par iemeslu arī tam, ka viņš apguva seno asīriešu valodu.

Kad Abdullāhs bin Amrs pieņēma islāmu, daudzi Kurāna panti jau bija atklāti. Viņš mēdza sēdēt kopā ar Pravieti (s) un viņa līdzgaitniekiem, iegaumējot un pierakstot gan jau atklātos pantus, gan arī jaunās atklāsmes, līdz viņš bija pierakstījis pilnībā visu Kurānu. Viņš tik ļoti vēlējās iegaumēt no galvas visu Kurānu, ka viņš reti atstāja tā lasīšanu ilgāk nekā uz stundu. Abdullāhs nemācījās Kurāna pantus no galvas, lai tos vienkārši saglabātu savā izcilajā atmiņā; drīzāk viņš tos mācījās, lai piepildītu ar tiem savu sirdi un paklausītu tajās minētajām Dieva pavēlēm. Viņš saprata, ka Kurāns nav atklāts tikai tāpēc, lai to recitētu – bija jāizprot tajā minētie likumi un jārealizē tie dzīvē.

Gluži tāpat, kā Kurāna gadījumā, Abdullāhs ļoti alka sekot Sunnai. Viņš pierakstīja Praviēša (s) hadīsus reģistrā, kuru viņš nosauca As-Sahifatus-Sadikah (Patiesību saturošais manuskripts). Līdz pat šodienai mēs atceramies Abdullāhu bin Amru dēļ viņa dievbijības un milzīgajām zināšanu bagātībām.

Abdullāhs bin Džafars

Abdullāhs bin Džafars bin Abi Tālibs bija Pravieša Muhammada (s) brālēns. Abdullāha vecāki bija to pirmo ticīgo vidū, kas visagrāk pieņēma islāmu. Arī pats Abdullāhs zvērēja savu uzticību Pravietim (s) ļoti agrā bērnībā – septiņu gadu vecumā.

Kad musulmu vajāšanas Mekā kļuva nepanesamas, agrīno musulmu grupai tika dota atļauja migrēt uz Abisīniju, lai meklētu patvērumu pie karaļa Nēgusa. Abdullāha vecāki bija to musulmu vidū, kas atstāja Meku. Kad Mekas kureišu pagāni sekoja šai musulmu grupai un pieprasīja karalim Nēgusam nodot šos 'aizbēgušos' musulmus atpakaļ viņu rokās, Abdullāha tēvs Džafars bin Abi Tālibs tika izvēlēts pārstāvēt visus musulmus politeistu priekšā. Viņa runa bija tik veiksmīga, ka karalis Nēguss nekavējoties deva musulmiem absolūtu aizsardzību, atsakoties nodot viņus kureišu rokās.

Abdullāhs bija pirmais musulmu bērns, kas piedzima Abisīnijā. Dažas dienas pēc viņa dzimšanas, karalim Nēgusam arī piedzima dēls. Nēguss jautāja Džafaram bin Abi Tālibam, kādu vārdu viņš bija devis savam dēlam. Kad Džafars atbildēja 'Abdullāhs', arī karalis nosauca savu dēlu tādā pašā vārdā. Vēl jo vairāk, karalis Nēguss nodeva savu dēlu pie Abdullāha mātes barošanā, kas padarīja Abdullāhu bin Džafaru un Abdullāhu Nēgusa dēlu par piena brāļiem.

Jau bērnībā, Abdullāhs izcēlās ar savu cēlumu, pieticību un kautrību. Viņš izauga par ļoti laipnu, maigu un ārkārtīgi devīgu cilvēku, kādēļ viņš ieguva iesauku 'devības jūra'.

Abdullāhs bija slavens arī ar to, ka viņš ļoti līdzinājās Pravietim (s). Ir atstāstīts, ka Abdullāhs bin Džafars teica: „Es dzirdēju no Allāha Vēstneša (s) kaut ko, kas ir dārgāks man par sarkaniem kameļiem. Es dzirdēju viņu sakām: 'Džafars līdzinās man izskatā un raksturā, un ja runā par tevi, Abdullāh, tad tu līdzinies savam tēvam vairāk nekā jebkurš cits.'” Bija tā, it kā Dieva Vēstnesis (s) gribētu Abdullāham teikt: „Tu līdzinies man izskatā un raksturā.”

Abdullāhs bin Ūmars

Abdullāha tēvs bija viens no cienījamākajiem Praviēša (s) līdzgaitniekiem – kalifs Umars bin al-Khattabs. Viņa māte bija Zeinaba bint Mazun, un viņa tēvocis (mātes brālis) bija godājama Usmāns bin Mazun. Abdullāhs piedzima trešajā gadā pēc Praviēša (s) misijas sākuma un pieņēma islāmu ļoti agrā vecumā, drīz pēc viņa tēva pievēršanās islāmam.

Abdullāhs bija viens no izcilākajiem paraugiem līdzgaitnieku vidū tam, kā sekot Praviēša (s) piemēram – viņa mīlestība uz Pravieti (s) izpaudās absolūtā paklausībā un bija reti patiesas un sirsnīgas nodošanās paraugs. Praviēša (s) sieva Aiša teica: „Neviens nesekoja Praviēša (s) soļos ciešāk par ibn Umaru.” (At-Tabaqat, Ibn Said, 4. sējums) Abdullāhs mēdza iet tur, kur Pravietis (s) gāja, sēdēt tur, kur viņš sēdēja un sludināt tur, kur viņš sludināja.

Saskaņā ar Nafi, ibn Umars mēdza pildīt lūgšanas katrā vietā, kur tās pildīja Pravietis (s), līdz pat tādām mēram, ka, ja Pravietis (s) sēdēja zem koka, tad Abdullāhs mēdza par to koku rūpēties, lejojot ūdeni uz tā saknēm, lai tas nenokalstu.

Abdullāhu visi ļoti mīlēja dēļ viņa neskaitāmajām brīnišķīgajām rakstura iezīmēm. Viņš dzīvoja ļoti pieticīgi un mēdza teikt: „Kas man kopīgs ar šo pasauli? Manas attiecības ar to nav nekas vairāk, kā vien cilvēka, kas meklē ēnu zem koka un tad to atstāj, lai turpinātu ceļu.” Abdullāhs bija pazīstams ar savu lielo bijību Dieva priekšā, biežajām lūgšanām, atturēšanos runāt sliktu, laipnību un devību. Ibn Umars neēda, kamēr vien kopā ar viņu nebija kāds nabadzīgs un grūtībās nonācis cilvēks, kas sēstos ar viņu pie maltītes. Viņš tik ļoti dedzīgi maksāja brīvlaišanas naudu par vergiem, ka līdz savas dzīves beigām viņš bija izpircis brīvībā vairāk nekā tūkstoti vergu. (No Hilayatul-Awliya)

Abdullāhs bin Zuberis

Abdullāhs bin Zuberis bija pirmais musulmu bērns, kas piedzima mudžāhīriem (musulmu imigrantiem no Mekas) Medīnā. Viņa māte bija Abu Bakra godbijīgā meita Asma, un viņa tēvs bija Az-Zuberis bin Al-Avvams – Praviēša (s) līdzgaitnieks, kurš jau savas dzīves laikā saņēma labās ziņas par to, ka viņš nokļūs Paradīzē.

Visi musulmi bija ārkārtīgi priecīgi par viņa dzimšanu, jo kopš laika, kad musulmi sāka pārceļot uz Medīnu, viņiem nebija piedzimis neviens bērns, un viņi sāka baidīties, ka tik ebreji nav viņus nobūruši. Tādējādi Abdullāha piedzimšana noņēma no viņiem šīs raizes. Pats Praviētis (s) deva viņam vārdu 'Abdullāhs', un pirmais, kas nonāca šī bērna mutē pēc viņa piedzimšanas, bija Praviēša (s) siekalas sajauktas ar sakošļātu dateli.

Lielu daļu savas bērnības Abdullāhs pavadīja Praviēša (s) namā, jo viņa mātes māsa Aiša bija viena no Praviēša (s) sievām. Aiša tik ļoti Abdullāhu mīlēja, ka Praviētis (s) nosauca viņu par Umm Abdullāhu (Abdullāha māti).

Kopš mazotnes, Abdullāhs bija ļoti pašpārliecināts zēns, kas uzdrīkstējās darīt to, ko citi nespēja. Reiz, kad viņš spēlējās ar saviem draugiem, viņiem tuvojās Umars bin Al-Khattabs. Visi puikas ātri aizlaidās prom, jo Umara stiprā personība iedvesa viņos lielu bijību, taču Abdullāhs nekur nebēga. Kad viņam tika jautāts, kāpēc viņš neaizbēga kopā ar citiem puikām, Abdullāhs atbildēja: „Ak, ticīgo vadoni! Es neesmu grēkojis, un šis ceļš nav šaurs – man nav jāiet prom, lai dotu tev ceļu.”

Jau kopš bērnības, Abdullāhs bija ļoti drošsirdīgs. Viņš piedalījās Al-Ahzab kaujā (kaujā pie grāvja), kad viņam bija tikai pieci gadi, un Jarmukas kaujā, kad viņam bija trīspadsmit. Šis drošsirdīgais un godbijīgais bērns pieaugot kļuva par vienu no islāma valsts kalifiem. Viņš bija drosmīgs karotājs un kļuva pazīstams kā hamamatul-masdzid (masdzidas dūja – tas, kurš vienmēr atgriežas uz masdzidu), jo viņš mēdza daudz laika veltīt lūgšanām un gavēnim.

Anass bin Māliks

Kopš agras bērnības, Anass bin Māliks bija ļoti tuvs Pravietim Muhammadam (s) – viņš bija Praviēša (s) kalps, tuvs draugs un līdzgaitnieks. Umm Suleima, Anasa māte, bija uzaudzinājusi viņu viena, jo viņas vīrs mira neilgi pēc tam, kad viņa pieņēma islāmu. Viņa veltīja visu savu uzmanību dēlam: viņa iemācīja Anasam lasīt un rakstīt, kas bija retums tajā laikā, kā arī palīdzēja viņam mācīties no galvas Kurāna sūras. Anass bija tik apdāvināts un inteligents, ka viņš spēja sekot un piedalīties lielu vīru sarunās, lai gan viņš bija tikai gados jauns zēns.

Anasa māte bija tālredzīga sieviete, kura zināja, ka cilvēks var gūt savu patieso vērtību, tikai pilnveidojot savu reliģiju un raksturu. Tieši tāpēc viņa nodeva Anasu vislabākā skolotāja un izcilākā parauga rokās – Dieva Praviēša (s) rokās. Kad Anass bija astoņus gadus vecs, viņa aizveda viņu pie Praviēša (s) un teica: “Ak, Dieva Pravieti (s)! Ansāru (Medīnas iedzīvotāju) vidū nav neviena vīra vai sievietes, kuri nebūtu tev ko dāvinājuši. Bet es nespēju tev neko dāvināt, kā vien šo manu dēlu – tāpēc ņem viņu un ļauj viņam tev kalpot jebkādā veidā, ko tu uzskati par vajadzīgu.”

Praviētis (s) mēdza dot Anasam padomus visās viņa dzīves jomās: par to, kā pildīt lūgšanas, runāt, ēst un dzert. Tādējādi viņš uzauga kā paraugs visiem citiem, kuri no sirds meklē pielūgt Dievu vispareizākajā veidā. Anass rada Praviēti (s) arī labsirdīgu aizbildni un mīlošu tēvu, kurš aizvietoja viņa īsto tēvu un lika viņam aizmirst, ka viņš ir sērdienis. Anass kalpoja Pravietim (s) aptuveni desmit gadus.

Šodien, atverot jebkuru autentisku hadīsu grāmatu, mēs atradīsim tajā Anasa vārdu, jo viņš ir atstāstījis tūkstošus Praviēša (s) hadīsu.

Hasans bin Alī

Hasans bin Alī bija Pravieša Muhammada (s) meitas Fātimas dēls. Hasanam bija ļoti paveicies ar viņa vārdu (kas nozīmē 'labs'), jo viņš bija labs gan raksturā, gan izskatā, gan arī valodā. Pats Praviētis (s) deva viņam šo vārdu 'Hasans' – vārds, kurš pirms viņa nekad iepriekš nebija lietots.

Bērnībā Hasans pavadīja daudz laika kopā ar Praviēti (s) un bieži ar viņu spēlējās. Viņš mēdza Praviēti (s) saukt par tēti pat viņa īstā tēva Alī klātbūtnē. Hasans mēdza rāpties uz Pravieša (s) muguras, kad viņš noliecās pie zemes lūgšanā, bet Praviētis (s) vienmēr bija pret viņu ļoti laipns un izturējās pacietīgi. Ibn Abbas teica, ka reiz Dieva Vēstnesis (s) iznāca laukā, Hasanam sēžot uz viņa pleciem, un kāds vīrs teica: "Ak, puisēn, uz cik gan lieliska dzīvnieka tu jā!" Uz to Praviētis (s) atbildēja: "Un viņš ir arī lielisks jātnieks." (At-Tirmidhi) Praviētis (s) tik ļoti Hasanu mīlēja, ka viņš mēdza teikt saviem līdzgaitniekiem: "Tas, kurš mīl mani, lai mīl arī viņu [Hasanu]; lai tie, kas šeit ir klāt, informē par to arī tos, kuru šeit nav." Līdzgaitniekiem nebija grūti sekot šim viņa rīkojumam, jo pat pēc sejas pantiem un ārējā izskata Hasans ļoti līdzinājās Praviētim (s). Pēc Pravieša (s) nāves, līdzgaitnieku acis vienmēr pildījās ar asarām, kad vien viņi ieraudzīja Hasanu, jo viņa izskats atgādināja viņiem par Hasana vectēvu.

Huseins bin Alī

Huseins bin Alī bija Pravieša Muhammada (s) meitas Fātimas dēls. Bieži tiek kļūdaini uzskatīts, ka Huseins un viņa vecākais brālis Hasans bija dvīņi, tomēr tā tas nebija. Lai gan hadīsos viņi ir gandrīz vienmēr minēti kopā, Hasans bija apmēram gadu vecāks par Huseinu.

Huseins bija ļoti tuvs savam vecākajam brālim Hasanam – mīlestība viņu abu starpā bija stiprāka nekā starp dvīņiem. Viņi bija nešķirami: viņi kopā ēda, spēlējās kopā, viņiem bija kopīgas atmiņas, un viņi visur gāja kopā. Kopš mazotnes, Praviētis (s) viņiem mācīja, ka jaunākajam no viņiem ir jākalpo vecākajam, jo mīlestība, kura nebalstās uz cieņu, nav pilnīga. Tāpēc mēs redzam, ka Huseins vienmēr ļoti cienīja Hasanu un ar prieku izpildīja visas viņa vēlmes.

Kad Huseins pieauga, viņš kļuva par ļoti laipnu un devīgu vīru, kurš nekad nevienam neatteica. Viņa ticība bija ļoti stipra, un viņš bija ārkārtīgi dievbijīgs. Tāpat viņš bija arī drošsirdīgs karotājs. Huseins bija labi pazīstams ar savām izcilajām runas spējām un dzeju – vārdi pār viņa lūpām bira kā pārļu virtenes. Taču visvairāk mēs viņu atceramies kā izcilu islāma zinātnieku.

Dieva Praviētis (s) ļoti mīlēja gan Huseinu, gan Hasanu. Viņš mēdza mīloši viņus saukt par "viņa rehanām (saldajiem bazilikiem) šajā pasaulē". Balstoties uz Hudhaifu, tiek atstāstīts, ka Praviētis (s) teica: "Ak, Hudhaifa! Pie manis atnāca Džībarīls (Gabriels) un deva man labas ziņas, ka Hasans un Huseins ir visu paradīzes jauniešu vadītāji."

Saīds bin Al-Āss

Saīdu bin Al-Āsu, kurš ir pazīstams arī kā Abu Abdur-Rahmāns Al-Madani, vienoja ar Pravieti (s) radniecības saites caur viņa vectēvu Abd Manafu. Viņa tēvs Al-Āss bija sīvs islāma ienaidnieks, kurš nekad nepalaida garām iespēju nodarīt musulmiem ko ļaunu. Alī bin Abi Tālibs nogalināja Al-Āsu Bādra kaujas laikā.

Pravieša (s) dzīves laikā, Saīds bija pavisam mazs bērns, jo viņš piedzima Hidžras gadā. Lai gan viņa tēvs bija pret islāmu, Saīda dvēsele dabiski tiecās uz patiesības mīlestību. Vēl būdams pavisam mazs zēns, viņš aizbēga uz Medīnu, lai būtu pēc iespējas tuvāk Pravietim (s) un mācītos no viņa.

Pateicoties savai lieliskajai spējai atpazīt cilvēku dabu, Pravietis (s) ticēja, ka šis zēns izaugs par cēlu vīru un izcilu līderu. Saskaņā ar Ibn Umaru, reiz kāda sieviete atnāca pie Dieva Vēstneša (s) un teica: "Es vēlos dot šo apmetni visdevīgākajam no arābu vidus." Pravietis (s) atbildēja: "Dod to šim zēnam," ar ko viņš domāja Saīdu bin Al-Āsu.

(Tahdhibul-Kamal, 10. sējums) Pravieša (s) paredzējums attiecībā uz Saīdu izrādījās pareizs, jo viņš izauga par ārkārtīgi devīgu vīru, kurš nekad nevienam neko neatteica. Ibn Ujeina teica: "Ja kāds Saīdam bin Al-Āsam kaut ko prasīja, un tajā brīdī viņam nekā nebija, tad viņš mēdza teikt: 'Pieraksti šo savu prasību pēc naudas līdz laikam, kad tiks izdalīti valsts ienākumi.'" (Tahdhibul-Kamal, 10. sējums)

Neskaitot šo ārkārtīgi skaisto devību, Saīds bin Al-Āss bija pazīstams arī kā drošsirdīgs militārais vadonis, kuram kalifs Abu Bakrs uzticēja vadīt musulmu armijas, vēl pavisam jaunam esot. Kad Muauvijam tika jautāts: "Kuram, pēc tavām domām, vajadzētu kļūt par kalifu pēc tevis?" viņš atbildēja: "Viscēlākajam no Kureišu cilts – Saīdam bin Al-Āssam." (Siyar Alam Al-Nubala, 2. sējums)

Usama bin Zeids

Usama bin Zeids bija Pravieša (s) verga Zeida bin Haritas dēls. Usama pavadīja savu bērnību tirā, ticības piesātinātā gaisotnē – par viņa rakstura izveidi rūpējās divi dziļi ticīgi vecāki. Lai gan viņa ģimene nebija nedz bagāta, nedz ietekmīga, viņš izpelnījās augstu statusu Pravieša (s) līdzgaitnieku vidū dēļ savas stiprās ticības, tīrās pārliecības un nodomu neviltotības.

Kopš mazotnes, Usama ļoti vēlējās doties kaujās, lai cīnītos Dieva dēļ. Kad muslimi sāka gatavoties Badra kaujai, viņš lūdza tēvam atļauju viņiem pievienoties. Tā kā viņš tolaik bija tikai desmit gadus vecs, viņa tēvs teica: "Bet tu taču nespēj pacelt zobenu?" Usama atbildēja: "Ja es nevaru pacelt zobenu, es taču varu šaut uz viņiem bultas." Tomēr bailojoties par viņa drošību, tēvs neveda Usamam atļauju doties kaujā.

Usamam bija vienpadsmit gadi, kad viņš redzēja, kā mudžāhidīni dodas uz Uhuda kauju. Viņš pievienojās viņiem, nesot zobenu, kas bija garāks par viņu pašu. Citi muslimi jautāja: "Kas gan ir šis zēns un kas viņu atvedis uz kaujas lauku? Viņš taču teju spēj nest zobenu!" Kad viņi saprata, ka Usama ir atnācis uz kaujas lauku pats pēc savas iniciatīvas, viņi sāka uztraukties par zēna drošību un pārliecināja viņu doties mājās.

Kad Usamas tēvs atgriezās no kaujām, viņš mēdza stāstīt dēlam par musulmu karotāju varonību un viņu mīlestību uz islāmu. Šie stāsti piepildīja zēna sirdi, veidojot viņu par drošsirdīgu kareivi, izcilu līderi un spožu personību islāma vēsturē.

